

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai

Sąlyginė nuomonė

Mes atlikome AB „LTG Infra“ (toliau – Įmonė) veiklų apskaitos atskyrimo, parengto pagal Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau – Kodeksas) redakciją, galiojusią nuo 2023 m. sausio 4 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. ir RRT direktoriaus 2020-01-29 įsakymu Nr. 1V-139 „Dėl geležinkelių transporto veiklų apskaitos atskyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto geležinkelių transporto veiklų apskaitos atskyrimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) reikalavimus, auditą už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d., pagal 2024 m. liepos 19 d. paslaugų pirkimo – pardavimo sutarties Nr. (7.2E)1F-122, pasirašytos tarp UAB „Apskaitos ir mokesčių konsultacijos“ (toliau – tikrintojas) ir Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – RRT) nuostatas.

Mūsų nuomone, išskyrus pastraipoje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“ aprašytų dalykų poveikį atitinkamiems duomenims ar procesams, sąnaudų apskaitos sistema ir veiklų apskaitos atskyrimas bei metinė ataskaita už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d., yra parengta pagal Aprašo ir Kodekso reikalavimus.

Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti

Atliekant Techninėje specifikacijoje numatytą užduotį, susijusią su Aprašo 10-uoju punktu, nustatėme, jog verslo vienetas Krovinių terminalai (krovos aikštelės) teikia Prieigos prie regiono krovos terminalo paslaugą skirtinguose Lietuvos miestuose už skirtingus tarifus. Pagal Aprašo 10 priedo reikalavimus, tokiu atveju, kiekvienas toks paslaugas teikiantis įrenginys turi būti išskirtas kaip atskiras verslo vienetas Įmonės apskaitos atskyrimo sistemoje. Įmonė sąnaudų atskyrimo sistemoje šio įrenginio į atskirus verslo vienetus neišskyrė.

Atliekant Techninėje specifikacijoje numatytą užduotį, susijusią su Aprašo 8-uoju punktu, nustatėme, jog Įmonės nešiklių sąrašuose nėra nurodyta arba nėra tinkamai nurodyta visa informacija, apibrėžta Aprašo 8 punkte: ekonominės prasmės vertinimas, sistemų ar posistemų, kuriose kaupiama nešiklių informacija, pavadinimai, nėra nustatyta vidaus kontrolės procedūrų, užtikrinančių renkamų ir suvedamų nešiklių duomenų teisingumą. Šio patikrinimo metu taip pat nustatėme, jog Įmonės nešiklių sąrašas ne visais atvejais atitinka Įmonės Sistemos apraše (Įmonės patvirtintose vidaus tvarkose, sudarytose pagal Aprašo reikalavimus) numatytus nešiklius. Galiausiai, atliekant šią užduotį nustatėme, jog Sąnaudų skirstymo schema nėra pakankamai detali, kad ja vadovaujantis būtų įmanoma nedviprasmiškai įvertinti kiekvieną sąnaudų skirstymo etapą.

Dėl imties apribojimo audito metu negalėjome surinkti pakankamai tinkamų audito įrodymų, susijusių su dalimi atrankos būdu tikrintų sąnaudų skirstymo nešiklių, atliekant jų nustatymo ir atitikimo Sistemos aprašo reikalavimams patikrinimo procedūras, nes mums nebuvo pateikta visa tokiai patikrai reikiama informacija ar duomenys.

Atliekant detalią skirstymo etapų peržiūrą, nustatėme, jog Įmonė, atlikdama MPP paslaugų skirstymą, sąnaudas iš krovinių/keleivių paslaugų grupių galutinėms paslaugoms paskirstyti naudoja atitinkamų paslaugų pajamų proporcijas. Toks skirstymo metodas nėra numatytas Sąnaudų skirstymo schemeje. Taip pat, mūsų nuomone, sąnaudų skirstymas pagal galutinių paslaugų pajamų proporciją neatitinka priešastingumo ryšio, arba toks ryšys Įmonės nėra pagrįstas, nes tokiu metodu atliekamas paskirstymas yra grindžiamas numanoma prielaida, jog visos MPP paslaugos patiria tik kintamas sąnaudas, o galutinių paslaugų pelningumas krovinių/keleivių paslaugų grupėse yra identiškas visoms paslaugoms.

Įmonė neįgyvendino Aprašo 27.8. punkto, nes su metinių ataskaitų rinkiniu ar audito eigoje negalėjo pateikti bendros sąnaudų skirstymo etapų išsklotinės (matricos), kurioje būtų įmanoma identifikuoti kiekvieną skirstymo etapą.

Atliekant Techninėje specifikacijoje numatytas užduotis, susijusias su Aprašo 12-juoju ir 13-uoju punktais, nustatėme, jog Įmonės vidinių pervedimų ataskaitoje pateikiami neteisingi duomenys apie vidaus veikloms priskirtų sąnaudų vertes, nes sujungdama senosios ir naujosios apskaitos atskyrimo sistemos duomenis Įmonė netinkamai pritaikė vidaus veiklų kodus ir pavadinimus II pusmečio skirstymo rezultatams. Taip pat, Įmonė vidinių pervedimų ataskaitoje tinkamai neišskyrė pagrindinių, pagalbinių ir bendrųjų vidaus veiklų, bei nustatydama vidaus veiklų apimtį, detalumą ir skaičių neatsižvelgė į teikiamų galutinių paslaugų specifiką, nes vidinių pervedimų ataskaita parengta pagal nuo 2023-07-01 negaliojančių kaštų centrų, vidaus veiklų ir pelno centrų struktūrą, taip pat nes vidinių pervedimų ataskaitoje pateikiama 1 318,4 tūkst. Eur sąnaudų, kurios nėra priskirtos vidaus veikloms.

Taip pat, Įmonė neapskaičiavo vidinių pervedimų dydžių pagal Aprašo 13 dalies reikalavimus, nes: i. naudota vidinių pervedimų ataskaitos forma neatitinka Aprašo 3-iajame priede pateiktos formos, ii. vidinių pervedimų apimtys nustatytos nesilaikant Aprašo 12 dalies reikalavimų, nes reikšminga dalis apimčių buvo nustatyta neatsižvelgiant į teikiamų paslaugų specifiką, iii. Įmonė neišskyrė vidaus veiklos panaudojimo koeficientų bei teisingai nepateikė galutinių paslaugų vienetų skaičių.

Atliekant Techninėje specifikacijoje numatytas užduotis, susijusias su Aprašo 15-juoju punktu, nustatėme, jog Įmonė pajamas paslaugoms priskiria tiesiogiai, tačiau atliekant detalų sugretinimą tarp Įmonėje naudojamos pardavimų sistemos ir duomenų, atskleidžiamų metinių ataskaitų rinkinio prieduose, negavome pakankamų tinkamų įrodymų nustatytiems reikšmingiems skirtumams pagrįsti.

Atliekant Techninėje specifikacijoje numatytą užduotį, susijusią su Aprašo 17-uoju punktu, nustatėme, jog Įmonė netinkamai išskiria tiesiogines sąnaudas.

Atliekant Techninėje specifikacijoje numatytą užduotį, susijusią su Aprašo 18-uoju punktu, nustatėme, jog:

- i. Skirstant ilgalaikio turto likutines vertes verslo vienetams nebuvo laikytasi pastovumo principo, nes skirstymo metodas skyrėsi nuo 2022 m. taikyto ilgalaikio turto verčių skirstymo metodo.
- ii. Ilgalaikio turto verčių skirstymas verslo vienetams nėra pakankamai aiškiai dokumentuotas, kad vadovaujantis turima dokumentacija būtų galima vienareikšmiškai atlikti reikiamas skirstymo procedūras.
- iii. Ilgalaikio turto vertės 2023 m. buvo paskirstytos naudojantis 12-ojo mėnesio nusidėvėjimo sąnaudų, priskirtų verslo vienetams, proporcijomis, iš kurių buvo atimtos dotacijų amortizacijos vertės. Kadangi yra skirstomos ilgalaikio turto vertės, o dotacijų likučių vertės yra skirstomos atskiru procesu, nėra tikslinga naudoti nusidėvėjimo sąnaudų, sumažintų dotacijų vertėmis, proporcijų. Ilgalaikio turto vertės, kurių nėra galimybės paskirstyti šiuo principu, paskirstomos taikant bendrąjį metinio nusidėvėjimo nešiklį, kas neatitinka Įmonės balanso dalinimo taisyklėse nurodyto principo „kiekvieno ilgalaikio turto KC ataskaitinio laikotarpio paskutinio mėnesio nusidėvėjimo sąnaudų dalį priskirtą verslo vienetui“.
- iv. Įmonė dalį parduoti laikomo turto turėjo priskirti atsargų trumpalaikio turto straipsniui, vietoje nebaigtos statybos. Taip pat, šiam turtui atlikto paskirstymo pagal 12-ojo mėnesio nusidėvėjimo KC priskyrimo PC metodiką Įmonė į galutinį skirstymo rezultatą neperkėlė, vietoje to skirstymą atliko pakartotinai nešiklio pagalba.
- v. Avansinio pelno mokesčio gautina suma bei mokėtino pridėtinio vertės mokesčio suma paskirstyti priešastingumo principo neatitinkančiu nešikliu.

- vi. Sudarydama pinigų srautų ataskaitą su tikslu nustatyti pinigų likučių vertes kiekvienam verslo vienetui, Įmonė taiko nenuoseklius skirstymo metodus, numatytus Sistemos apraše. Daliai straipsnių, kuriems galėtų būti taikomas balansinio pokyčio tarp ataskaitinių laikotarpių apskaičiavimo principas, paskirstymui yra taikomi nešikliai, o daliai tos pačios kategorijos pinigų srautų ataskaitos straipsnių paskirstymui taikomas balanso pokyčių metodas.
- vii. Sudarydama pinigų srautų ataskaitą Įmonė netinkamai eliminuoja nepiniginių įrašų įtaką, susijusią su pelno mokesčio sąnaudomis/pajamomis. Vietoje to, kad būtų eliminuota tiesiogiai pelno (nuostolių) ataskaitoje nustatyta vertė, straipsnis pakartotinai atlieka bendros sumos skirstymą pritaikydamas atskirą nešiklį, nei tą, kuris buvo naudotas skirstant pelno mokesčio sąnaudas/pajamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.
- viii. Gauto avansinio mokėjimo sumos likutis, susijęs su ilgalaikio turto pardavimu, nebuvo paskirstytas atitinkamai pagal ilgalaikio turto KC priskyrimą.
- ix. Daliai balanso straipsnių skirstymui taikomas išskleistinio kelio ilgio nešiklis, kuris 2023 m. nebuvo atnaujintas.

Atliekant Techninėje specifikacijoje numatytą užduotį, susijusią su Aprašo 21-uju punktu, nustatėme, jog Įmonė nepaskirstomų sąnaudų grupei nepriskyrė dalies sąnaudų, susijusių su žalų ar nuostolių atlyginimu, viso 40 123 Eur; bei nepriskyrė su baudomis ir delspinigiais susijusių sąnaudų, viso 208 984 Eur. Darytina išvada, jog šios sąnaudos buvo netinkamai paskirstytos galutinėms paslaugoms.

Atliekant Techninėje specifikacijoje numatytą užduotį, susijusią su Kodekso 3 str. 32 p., 30(4) str. 2p., 30 (4) str. 4 p. ir 30 (3) str. 2 ir 3 p. ir Aprašo 24 punktu, nustatėme, jog Įmonės įvertintas pagrįstas pelnas neatitinka reglamentavimo, nes:

- i. Apskaičiuojant pagrįstą pelną vadovavosi įvertintu svertiniu vidutiniu kapitalo grąžos ("WACC") rodikliu, kuris apskaičiuotas tinkamai nepagrindus dalies skaičiavimo komponentų.
- ii. Pagrįsto pelno paslaugoms nepaskirstė pagal nuosavo kapitalo proporcijas.
- iii. Pagrįstą pelną įvertino pagal Įmonės įstatinio kapitalo vertę, o ne nuosavo kapitalo vertę.
- iv. Neišskyrė pagrįsto pelno kaip atskiros išlaidų grupės.

Įmonė neišpildė Aprašo 27.12. punkto reikalavimo, nes nepateikė ataskaitinio laikotarpio pajamų ir išlaidų palyginimo su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu. Teikiant balanso straipsnių palyginimus, Įmonė tai atliko tik formaliai, iš esmės nepateikiant pokyčių paaiškinimų priežasčių, o tiesiog konstatuojant pokytį.

Veiklų apskaitos atskyrimo auditas atliktas vadovaujantis Kodeksu, Aprašu, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, Įmonės patvirtintais vidaus norminiais teisės aktais bei Tarptautinės audito ir patikinimo standartų valdybos patvirtintu 800-uju tarptautiniu audito standartu.

Kiti dalykai

Atliekant Techninėje specifikacijoje numatytą užduotį, susijusią su finansinių duomenų vientisumu skirtinguose metinių ataskaitų rinkinio prieduose bei tų duomenų atitikimu buhalterinės apskaitos duomenims, nustatėme skirtumų tarp atskirų metinių finansinių ataskaitų rinkinio priedų bei neatitikimų su buhalterinės apskaitos duomenimis. Šie skirtumai laikomi nereikšmingais, ir dėl to savo nuomonės nemodifikuojame, tačiau vertiname, jog skirtumai susidarė dėl nepakankamos vidaus kontrolės, susijusios su metinių ataskaitų rinkinio priedų bei susijusių darbinio dokumentų parengimu.

Taip pat, atliekant kitas Techninėje specifikacijoje numatytas užduotis, nustatėme kelis atvejus, kai metinių ataskaitų rinkinio priedų darbiniai dokumentai buvo neprieinami ir juos Įmonė turėjo parengti iš naujo, arba kai šių priedų darbinuose dokumentuose pateikiama informacija neatitiko prieduose pateikiamos

informacijos. Tai taip pat laikoma vidaus kontrolės sistemos trūkumu, ir dėl to savo nuomonės nemodifikuojame.

Įmonė nuo 2023 m. liepos 1 d. taiko naują sąnaudų skirstymo sistemą, todėl vertinama, jog nebuvo išlaikytas pastovumo principas. Atliekant naujosios ir senosios sistemos palyginimą, nenustatėme atvejų, kad atlikti pakeitimai pažeistų priešastingumo principą. Dėl šio dalyko savo nuomonės nemodifikuojame.

Įmonės 2023 m. finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko kiti auditoriai, kurie 2024 m. balandžio 10 d. apie Įmonės finansinių ataskaitų rinkinį pareiškė besąlyginę nuomonę.

Audito apimtis ir procedūros

Paslaugų pirkimo sutartyje nurodyta apimtis – atlikti AB „LTG Infra“ geležinkelių transporto 2023 m. veiklų apskaitos atskyrimo auditą ir parengti audito rezultatus, numatytus Sutarties priedo Nr. 1 „Techninė specifikacija“ 8 punkte.

Atliekant auditą, finansinė informacija, duomenys bei jų pateikimo forma buvo tikrinama bei vertinama pagal objektyvią ir nepriklausomą vertinimo sistemą. Įmonė informaciją teikė raštu, susirašinėjimas vyko elektroniniu paštu, didžioji informacijos dalis buvo teikiama elektroninėmis priemonėmis. Dalis paaiškinimų buvo teikiami žodžiu. Visi paslaugų sutarties metu gauti rašytiniai dokumentai yra saugomi kaip mūsų darbo dokumentų sudėtinė dalis teisės aktų nustatyta tvarka.

Detalios audito procedūros yra numatytos sutarties 1-ajame priede. Detali atliktų procedūrų ataskaita RRT pateikiama atskirai.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už sąnaudų apskaitos sistemą ir veiklų apskaitos atskyrimą bei metinį ataskaitų rinkinį

Įmonės vadovybė yra atsakinga už Įmonės sąnaudų apskaitos sistemos, veiklų apskaitos atskyrimo bei metinio ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Aprašo ir Kodekso reikalavimus, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina veiklų apskaitos atskyrimui parengti be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė už veiklų apskaitos atskyrimo auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar veiklų apskaitos atskyrimas, sąnaudų apskaitos sistema ir metinis ataskaitų rinkinys kaip visuma nėra reikšmingai iškreiptos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškreipimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal 800-ąjį TAS. Iškreipimai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis veiklų apskaitos atskyrimu, sąnaudų apskaitos sistema ar metiniu ataskaitų rinkiniu.

Vilnius, 2024 m. gruodžio 12 d.

UAB Apskaitos ir mokesčių konsultacijos
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001522

Atsakingas auditorius
Dainius Vaičekonis
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 310